ODLOČBA KOMISIJE

z dne 16. marca 2005

o programu pomoči C 8/2004 (prej NN 164/2003), ki ga Italija izvaja v korist družb, katerih delnice so začele kotirati na borzi

(notificirano pod dokumentarno številko C(2005) 591)

(Besedilo v italijanskem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

(2006/261/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti prvega pododstavka člena 88(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

po pozivu zainteresiranim strankam, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenimi členi [1],

ob upoštevanju naslednjega:

I POSTOPEK

1. Italija je sprejela Zakonski odlok št. 269 z dne 30. septembra 2003 o določanju nujnih ukrepov za spodbujanje razvoja in spremembo gibanja javnih financ („DL 269/2003“), ki je začel veljati z dnem objave v Uradnem listu Republike Italije št. 229 z dne 2. oktobra 2003. Člena 1(1)(d) in 11 DL 269/2003 predvidevata posebne davčne spodbude za družbe, ki so dobile dovoljenje za vključitev v organizirano borzno poslovanje v Evropski uniji med 2. oktobrom 2003 in 31. decembrom 2004. Zgornje določbe so bile nato brez dodatnih sprememb spremenjene v Zakon št. 326 z dne 24. novembra 2003 („L 326/2003“), objavljen v Uradnem listu Republike Italije št. 274 z dne 25. novembra 2003.

2. Komisija je z dopisom z dne 22. oktobra 2003 (D/56756) zaprosila italijanske organe, naj ji posredujejo informacije o zadevnih spodbudah in njihovem začetku veljavnosti, da bi lahko ugotovila, ali gre za pomoč v smislu člena 87 Pogodbe. Komisija je v istem dopisu opomnila Italijo na njeno obveznost po členu 88(3) Pogodbe, da mora pred izvedbo kakršnih koli ukrepov, ki predstavljajo pomoč, o njih obvestiti Komisijo.

3. Italijanski organi so predložili zahtevane informacije z dopisi z dne 11. novembra 2003 (A/37737) in 26. novembra 2003 (A/38138). Komisija je z dopisom z dne 19. decembra 2003 (D/58192) spet opomnila Italijo na njene obveznosti po členu 88(3) Pogodbe in italijanske organe pozvala, naj morebitne upravičence zadevnih davčnih spodbud obvestijo o posledicah, ki jih predvidevata Pogodba in člen 14 Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES [2], če bi se ugotovilo, da gre pri zadevnih spodbudah za nezakonito pomoč, uresničeno brez predhodnega dovoljenja Komisije.

4. Komisija je z dopisom z dne 18. februarja 2004 (SG 2004 D/200644) obvestila Italijo, da se je v zvezi z italijanskimi davčnimi spodbudami za družbe, katerih delnice so začele kotirati na borzi, odločila sprožiti postopek, predpisan v členu 88(2) Pogodbe.

5. Italijanski organi so predložili svoje pripombe v dopisu z dne 22. aprila 2004 (A/32918).

6. Sklep Komisije, da bo sprožila formalni postopek preiskave, je bil objavljen v *Uradnem listu Evropskih skupnosti* 3. septembra 2004, s pozivom zainteresiranim strankam, da predložijo svoje pripombe [3].

7. Dne 16. in 27. septembra 2004 so pripravili dva priložnostna sestanka med predstavniki Komisije in italijanskimi davčnimi organi, da bi preučili nekatere vidike programa.

[1] UL C 221, 3.9.2004, str. 7.

[2] UL L 83, 27.3.1999, str. 1. Uredba, kakor je bila spremenjena z Aktom o pristopu iz leta 2003.

[3] Glej opombo 1.

8. Borsa Italiana SpA (italijanska borza) je svoje pripombe sporočila v telefaksu z dne 4. oktobra 2004 (A/37459). Komisija jih je posredovala italijanskim organom z dopisom z dne 28. oktobra 2004 (D/57697) in ti so se odzvali z dopisom z dne 2. decembra 2004 (A/39473).

II OPIS UKREPA

9. Ukrep predvideva dve vrsti davčnih spodbud za družbe, ki so zavezanci za italijanski davek od dobička pravnih oseb in so se vključile v borzno poslovanje.

10. V skladu s členom 11 DL 269/2003 lahko vse družbe, katerih delnice lahko začnejo kotirati na organiziranem trgu v državi članici Evropske unije med 2. oktobrom 2003 in 31. decembrom 2004, tri leta uživajo za 20 % znižano stopnjo davka od dobička pravnih oseb (stopnja, ki se običajno uporablja: 35 % v letu 2003 in 33 % v letu 2004). Ta „premija za vključitev v borzno poslovanje“ se uporablja samo, če družbe, katerih delnice so začele kotirati na borzi, s prvo javno ponudbo svojih delnic povečajo svojo neto vrednost za najmanj 15 odstotkov in če njihove delnice še niso kotirale na evropski borzi. Največji dohodek, za katerega se lahko uporablja znižana stopnja, je omejen na 30 milijonov EUR na leto, kar ustreza najvišji pomoči 4,5 milijona EUR (35 – 20 = 15 % od 30 milijonov) v letu 2003 in 3,9 milijona EUR (33 – 20 = 13 % od 30 milijonov) v letu 2004.

11. Če družba dobi dovoljenje za vključitev v borzno poslovanje v zgornjem obdobju, a se jo nato izključi, se spodbuda uporablja samo za obdobje(-a), v katerem(-ih) se je dejansko trgovalo z njenimi delnicami na borzi. Ugodnost se ohrani pod enakimi pogoji, če je družba pozneje vključena na drugo evropsko borzo, ki zagotavlja enako raven zaščite vlagateljev, kot jo ponuja italijanska borza.

12. Člen 1(1)(d) DL 269/2003 določa, da družbe, katerih delnice so začele kotirati na borzi in ki izpolnjujejo pogoje, določene v členu 11 DL 269/2003, lahko znižajo svoj obdavčljivi prihodek za znesek, enak stroškom za prvo javno ponudbo, ki so jih imele v letu 2004. To znižanje obdavčljivega prihodka se prišteje k običajnemu odbitku stroškov, povezanih s prvo javno ponudbo, ki se priznavajo za davčne namene kot vsak drugi poslovni izdatek. Stroški, nastali v zvezi s transakcijo prve javne ponudbe, vključujejo predvsem stroške primerne skrbnosti, honorarje zunanjih svetovalcev in upravne stroške transakcije, ki na italijanski borzi skupaj znašajo med 3,5 % in 7 % zneska, s katerim se je trgovalo med vključitvijo v borzno poslovanje. Če želi družba uživati to ugodnost znižanja obdavčljivega prihodka, mora pridobiti potrdilo zunanjega revizorja o dejanskih nastalih stroških.

13. Znižanje obdavčljivega prihodka iz člena 1(1)(d) DL 269/2003 ima učinek znižanja dejanske davčne obremenitve za leto 2004, saj se znesek davčne obveznosti zmanjša za 33 % (stopnja davka od dobička pravnih oseb za leto 2004, brez upoštevanja za 20 % zmanjšane nominalne obrestne mere za vrednostne papirje, ki bi se uporabljala zaradi zgornje premije za vključitev v borzno poslovanje) upravičenih stroškov v zvezi z vstopom na borzo. Po sistemu predplačil davka od dobička pravnih oseb v Italiji bi družba upravičenka v dveh obrokih plačala davek od dohodka, ki ji je bil odmerjen za davčno leto 2004 na podlagi ocene davka, ki naj bi ga družba po pričakovanju plačala za leto 2004, pri čemer bi vključili znižanje, ki izhaja iz programa. Da bi preprečili prenos ugodnosti na predplačila za leto 2005 (kar bi se zgodilo, če bi bilo slednje izračunano na podlagi – zmanjšanega – davka, plačanega v letu 2004), člen 1(1)(d) DL 269/2003 predvideva, da je treba predplačila za leto 2005 izračunati na podlagi davka, ki bi ga bilo treba plačati v letu 2004 brez zadevne davčne olajšave.

14. Pobudi iz členov 1(1)(d) in 11 DL 269/2003 imata zato različna časovna okvira. Medtem ko se znižanje davka uporablja samo v letu 2004, se premija ob vključitvi v borzno poslovanje uporablja od prvega dneva kotiranja na borzi in še tri leta. Italijanski organi so potrdili, da pobude nimajo nikakršnega učinka na predplačilo davka za leto 2003, temveč so na voljo samo v letu 2004 in, samo v primeru premije ob vključitvi v borzno poslovanje v skladu s členom 11 DL 269/2003, v treh letih po vstopu.

15. Italijanska vlada je pri predložitvi zakonskega odloka za zadevno davčno spodbudo ocenila, da bi ukrep lahko zajel 10 upravičencev v letu 2003 in 25 v letu 2004, kar ustreza davčnim odhodkom 7,2 milijona EUR v letu 2003 in 27,7 milijona EUR v letu 2004. Za naslednji dve leti delovanja programa ocena davčnih odhodkov ni bila izdelana.

III RAZLOGI ZA SPROŽITEV POSTOPKA

16. Komisija je v dopisu o sprožitvi formalnega postopka preiskave menila, da ukrep izpolnjuje vsa merila za državno pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe. Komisija je zlasti menila, da ukrep zagotavlja dve vrsti ekonomskih ugodnosti. Prvič, družbam, ki so se šele vključile v organizirano borzno poslovanje, prizna za 20 % nižjo stopnjo davka od dobička pravnih oseb, s čimer jim povečuje čisti dobiček, ki ga v treh letih zaslužijo pri vseh poslovnih dejavnostih. Upravičena podjetja zaradi znižanja nominalne mere v letu, v katerem so bila vključena v borzno poslovanje, in v naslednjih dveh letih uživajo znižano davčno obveznost. Drugič, program tudi zmanjša obdavčljivi prihodek v davčnem letu vključitve v borzno poslovanje, tako da upravičenim podjetjem omogoča znižanje obdavčljivih prihodkov za znesek, ki ustreza stroškom za prvo javno ponudbo. Tudi ta negativna prilagoditev ima učinek zmanjšanja dejanske davčne stopnje, ki se je uporabila za dohodek iz leta 2004.

17. Kot je menila Komisija, se zdi, da zgornje ugodnosti dajejo prednost določenim podjetjem. Zlasti je opozorila, da zadevne davčne spodbude lahko dajejo prednost družbam z registriranim sedežem v Italiji. Tuje družbe, ki delujejo v Italiji s stalnimi poslovnimi enotami ali katerimi koli drugimi enotami v obliki agencije, podružnice ali hčerinske družbe v smislu člena 43 Pogodbe, bi uživale ugodnosti znižanja dejanske davčne stopnje samo za delež njihovih poslovnih dejavnosti, ki jih je mogoče pripisati takšnim italijanskim podjetjem, in to razlikovanje – čeprav je upravičeno pri davčnih ukrepih, ki upoštevajo ozemeljsko načelo davčnega sistema – pri ukrepu pomoči ni upravičeno, saj postavlja italijanske družbe v konkurenčno prednost pred tujimi družbami, ki poslujejo v Italiji.

18. Kot je še menila Komisija, ukrep kljub dejstvu, da so ugodnosti programa formalno odprte za vse družbe z dovoljenjem za vključitev na evropski organizirani trg in program potemtakem dozdevno ne razlikuje med družbami, ki dobijo dovoljenje za kotiranje njihovih delnic na borzi v Italiji, in tistimi, katerih delnice kotirajo na borzi v drugi državi članici, dejansko postavlja v prednost samo družbe, ki v predvidenem ozkem časovnem okviru prvič kotirajo na borzi. V tem smislu je Komisija opozorila, da pravila o vključevanju družb v borzno poslovanje postavljajo vrsto strogih zahtev, vključno s sposobnostjo dokazovanja trdnosti premoženja in finančnega položaja družbe, ki ga ustrezno potrjujejo računovodski izkazi družbe in zunanji revizorji. Kandidatke za vključitev v borzno poslovanje morajo prevzeti obliko delniške družbe, tako da so njihove delnice prosto prenosljive, in morajo izpolniti določene zahteve minimalne kapitalizacije. Komisija je tako pripomnila, da bi omejitve, ki jih določa program, dejansko izključile veliko potencialnih kandidatk za zadevne ugodnosti.

19. Komisija je v svojem sklepu, da bo sprožila formalni preiskovalni postopek, poudarila, da ukrep vključuje uporabo državnih sredstev, sestavljen je namreč iz odpovedovanja davčnim prihodkom in bi v takšni obliki lahko izkrivljal konkurenco in trgovino na skupnem trgu, saj upravičenci, ki so družbe, katerih delnice kotirajo na borzi, delujejo na trgih, kjer je konkurenca ostra in kjer poteka trgovanje znotraj Skupnosti.

20. Komisija je na koncu menila, da narava ali splošna zasnova italijanskega davčnega sistema ne upravičuje selektivnosti zadevnih davčnih ugodnosti, in zdi se, da ukrep tudi ne nadomešča stroškov, ki bi nastali, saj znesek pomoči ni pogojen s posebnimi stroški, ki jih prinese dovoljenje za vključitev v borzno poslovanje. Kot kaže, se ne uporablja tudi nobena izjema iz člena 87(2) in (3) Pogodbe.

IV PRIPOMBE ITALIJE IN ZAINTERESIRANIH STRANI

21. Tako italijanski organi kot Borsa Italiana Spa, edina zainteresirana stran, ki je predložila pripombe, so v bistvu podali tri ugovore.

22. Prvič, po mnenju italijanskih organov in Borsa Italiana SpA bi morali na program gledati kot na splošni ukrep davčne politike, usmerjen v spodbujanje italijanskih družb k vključitvi v borzno poslovanje, s čimer bi se spopadli z negativnim trendom zadnjih let, in v krepitev njihove kapitalske strukture in konkurenčnosti na svetovnih trgih. Ugotavljajo, da za program potemtakem ne veljajo pregledi državnih pomoči.

23. Drugič, trdijo, da program ne vpliva na konkurenco, saj ugodnosti spodbude lahko uživa vsako podjetje, ki dobi dovoljenje za vključitev na evropsko borzo; program se na splošno uporablja za vse poslovne sektorje in vse dejavnosti, tako da ni selektiven.

24. Na koncu ugotavljajo, da program ne vpliva na konkurenco zaradi omejenega trajanja in proračuna in ker lahko zadevne spodbude uživajo tudi tuje družbe.

V PRESOJA UKREPA

Državna pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe

25. Ob upoštevanju pripomb, ki so jih poslali italijanski organi, Komisija ostaja pri stališču, ki ga je izrazila v dopisu z dne 18. februarja 2004 o sprožitvi formalnega postopka preiskave, in sicer, da gre pri preučevanem programu za državno pomoč, saj izpolnjuje ustrezna merila, določena v členu 87(1) Pogodbe.

Selektivne ugodnosti

26. Komisija meni, da zadevni ukrep nedvomno prinaša selektivne ugodnosti, saj odstopa od običajnega delovanja davčnega sistema in daje prednost določenim podjetjem ali proizvodnji določenega blaga, ker gre za poseben program, ugoden samo za podjetja, ki so se sposobna vključiti v borzno poslovanje v roku, določenem v programu, tako da izključuje podjetja, katerih delnice že kotirajo na borzi, podjetja, ki ne izpolnjujejo pogojev za vključitev na borzo, in podjetja, ki si v navedenem obdobju ne prizadevajo za vstop na borzo.

27. Razlage Italije, da je program ukrep davčne politike, za katerega se ne uporabljajo pravila za državno pomoč, ni mogoče sprejeti, niti ni mogoče te izjeme od običajnih davčnih pravil upravičiti z naravo italijanskega davčnega sistema, ker ne obravnava nobenih bistvenih davčnih razlikovanj med položajem družb, katerih delnice kotirajo na borzi, v nasprotju z družbami, katerih delnice ne kotirajo na borzi. Programa zlasti zato, ker zagotavlja znižanje davčne stopnje, ki se uporablja za prihodnje dobičke upravičencev, ni mogoče obravnavati kot proporcionalnega, saj takšni dobički niso povezani z dejstvom, da upravičenci dobijo dovoljenje za vključitev v borzno poslovanje, z njihovo kapitalsko strukturo in drugimi značilnostmi, povezanimi z vključitvijo v borzno poslovanje. Končno, programa ni mogoče upravičiti z lastnimi posebnimi cilji, ker je zaradi kratkotrajnosti praktično nedostopen za veliko potencialnih upravičencev.

28. V enakem smislu je izreden ukrep tudi znižanje obdavčljivega prihodka, saj se prišteje k običajnim odbitkom za poslovne izdatke. Čeprav bi na podlagi sodne prakse Sodišča ([4]) tak ukrep mogoče lahko obravnavali kot upravičen zaradi posebnega cilja programa, Komisija opozarja, da je ukrep zaradi kratkotrajnosti neskladen s posebnim ciljem spodbujanja družb k prizadevanju za vključitev v borzno poslovanje, saj dejansko izključuje veliko morebitnih upravičencev.

29. Kar zadeva ugovor, da program ne prinaša nobenih posebnih ugodnosti in da zato ne more izkrivljati konkurence in trgovanja znotraj Skupnosti, saj imajo od njega ugodnosti le podjetja, za katera veljajo različne davčne zakonodaje, se Komisija sklicuje na ustrezno sodno prakso Sodišča ([5]), ki potrjuje, da je davčni ukrep, ki omogoča odstopanje in ki ga ne upravičuje narava davčnega sistema ali posebna narava programa, lahko državna pomoč.

30. Komisija ugotavlja, da je Sodišče v neki drugi sodbi ([6]) potrdilo presojo Komisije, da je pri nekem nacionalnem davčnem ukrepu, čeprav je bil formalno splošen, šlo za pomoč, ker je bil ugodnejši za določene nacionalne industrijske sektorje. V obravnavanem primeru Komisija meni, da ima davčna spodbuda v obliki odstopanja od običajne davčne obravnave, ki se odobri vsem obdavčljivim podjetjem v Italiji, ki se lahko vključijo na organizirani trg, precejšen vpliv na družbe določene velikosti in bi lahko izkrivljala konkurenco z izboljšanjem konkurenčnega položaja takšnih družb v primerjavi s konkurenti, ki niso registrirani v Italiji. Ker se pomoč povrhu dodeljuje prek davčnega sistema, imajo ugodnosti od nje predvsem italijanska podjetja, saj se znižanje davka uporablja za dobičke, ki jih proizvedejo italijanska podjetja na svetovnem trgu, medtem ko se pri tujih podjetjih uporablja samo za dobičke na italijanskem trgu in so zato slednja v slabšem položaju. Medtem ko bi bilo to različno obravnavo običajno mogoče upravičiti z naravo davčnega sistema, v obravnavanem primeru takšen argument spodbija dejstvo, da gre pri programu za izredno spodbudo, ki je ni mogoče upravičiti v okviru običajnega delovanja pravil davčnega sistema.

31. Kar zadeva omejeno trajanje veljavnosti programa, Italija razlaga, da je omejitev števila potencialnih upravičencev (samo družbe, ki so dobile dovoljenje za vključitev v borzno poslovanje pred 31. decembrom 2004) posledica proračunskih omejitev. Po njenem to še dodatno podpira

([4]) Zadeva C-143/99 *Adria-Wien Pipeline* [2001] Recueil I-8365.

([5]) Zadeva 173/73 *Italija* proti *Komisiji* [1974] Recueil 709.

([6]) Zadeva 203/82 *Italija* proti *Komisiji* [1983] Recueil 2525.

sklep, da je učinek ukrepa na konkurenco precej omejen. Komisija meni, da omejenost proračuna, rezerviranega za spodbudo, še ne pomeni, da te ne bi smeli opredeliti kot pomoč ali da ne izkrivlja konkurence. Program prinaša spremembo (prek obdavčitve) prejšnjega konkurenčnega položaja določenih podjetij, ki se ukvarjajo s poslovno dejavnostjo, za katero velja mednarodna konkurenca, in je kot tak pomoč, ki lahko izkrivlja konkurenco.

32. Komisija zato sklepa, da ukrep upravičencem prinaša določene posebne davčne ugodnosti, ki zmanjšujejo običajne stroške pri njihovem poslovanju.

Državna sredstva

33. Komisija meni, da zadevne ugodnosti podeljuje država ali se podeljujejo prek državnih sredstev. Ker italijanski organi niso predložili nobenih pripomb, Komisija potrjuje oceno iz sprožanja formalnega postopka preiskave, v skladu s katero je ugodnost mogoče pripisati državi, saj je sestavljena iz odpovedovanja davčnim prihodkom, ki se običajno stečejo v italijansko zakladnico.

Učinek na konkurenco in trgovino

34. Komisija ob upoštevanju učinkov ukrepa potrjuje svojo oceno iz sprožitve formalnega postopka preiskave, in sicer da ukrep lahko izkrivlja konkurenco in učinkuje na trgovino med državami članicami, ker upravičenci lahko delujejo na mednarodnih trgih in so vključeni v trgovanje in druge poslovne dejavnosti na trgih z ostro konkurenco. Glede na ustaljeno sodno prakso Sodišča ([7]) je za opredelitev, da ukrep izkrivlja konkurenco dovolj, da prejemnik pomoči tekmuje z drugimi podjetji na trgih, odprtih za konkurenco.

35. Družba si pri prošnji za dovoljenje za vključitev v organizirano borzno poslovanje prizadeva doseči več pomembnih finančnih ciljev, ki vključujejo (a) povečanje in razvejitev virov financiranja podjetij s ciljem pridobivanja premoženja in delnic; (b) izboljšanje finančnega položaja družbe, katere delnice kotirajo na borzi, kar zadeva imetnike zadolžnic, dobavitelje in druge upnike, ki sprejemajo delnice kot jamstvo za dolg, in (c) borzno vrednotenje družbe, tako da se olajša vse prihodnje transakcije združitev in prevzemov. Program družbam, ki se odločijo za vključitev v borzno poslovanje, podeli izredno davčno ugodnost in s tem izboljša njihov konkurenčni in finančni položaj v primerjavi z njihovimi tekmeci. Ker zgornji učinki lahko postavljajo v prednost italijanske upravičence, ki delujejo na trgih, kjer poteka trgovanje znotraj Skupnosti, Komisija meni, da program zato vpliva na trgovanje in izkrivlja konkurenco.

36. Komisija poleg tega ugotavlja, da je po 31. decembru 2004 dobilo dovoljenje za vključitev na italijanske trge vrednostnih papirjev deset družb (povečanje za 100 % v primerjavi s prejšnjim letom) ([8]). Družbe, katerih delnice kotirajo na borzi, so po programu upravičene do davčnih ugodnosti v sorazmerju z njihovimi prihodnjimi dobički. Družbe, ki so dobile dovoljenje za vključitev na italijanske borze, sodijo v različne sektorje, od proizvodnje do javnih podjetij, ki so odprta za mednarodno konkurenco. Niti italijanski organi niti tretje strani niso utemeljili, da zaradi določenih posebnih lastnosti upravičencev prednosti, ki so jim podeljene, ne vplivajo na konkurenco in trgovanje znotraj Skupnosti. Komisija je glede na napovedi, utemeljene na dobičkih, ki so jih upravičenci imeli v treh letih pred vključitvijo v borzno poslovanje, ugotovila, da bi vsaka družba lahko uživala precejšnja znižanja davka. Komisija je na primer izračunala, da bi samo en upravičenec v obdobju 2004–2007 lahko užival davčne ugodnosti, ki bi se lahko povzpele do 75 milijonov EUR. Zaradi zgoraj navedene klavzule v členu 11 DL 269/2003, ki omejuje ugodnosti, pa dejanske davčne olajšave v treh letih ne smejo preseči 11,7 milijona EUR. Iz prispevkov Italije pa ni razvidno, da ugodnosti vsakega posameznega upravičenca ne bi presegle pomoči *de minimis*.

37. Komisija ugotavlja, da je izkrivljanje konkurence zaradi programa v različnih sektorjih, kjer delujejo upravičenci, precejšnje, saj so upravičenci pogosto vodilni v svojih poslovnih sektorjih v Italiji, in to upravičuje negativno oceno programa.

([7]) Zadeva T-214/95 *Het Vlaamse Gewest* proti *Komisiji* [1998] Recueil II-717.

([8]) Te družbe so bile: (1) Trevisan SpA, obrati barvne industrije; (2) Isagro SpA, farmacevtski proizvodi, (3) Digital Multimedia Technologies (DMT) SpA, mediji, (4) Terna SpA, javno podjetje (elektrika); (5) Procomac SpA, polnilnice pijač; (6) Azimut Holding SpA, finančne storitve; (7) Greenvision Ambiente SpA, storitve, (8) Panariagroup SpA, keramika; (9) RGI SpA, IT aplikacije; (10) Geox SpA, oblačila.

Zakonitost programa

38. Italijanski organi so začeli izvajati program, ne da bi pred tem obvestili Komisijo, in tako niso izpolnili svoje obveznosti po členu 88(3) Pogodbe. Ker je ukrep državna pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe in se je začel izvajati brez predhodne odobritve Komisije, ga je treba opredeliti kot nezakonito pomoč.

Združljivost

39. Ker je ukrep državna pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe, je treba oceniti njegovo združljivost z vidika izjem iz člena 87(2) in (3) Pogodbe.

40. Italijanski organi niso izrecno oporekali oceni Komisije v njenem dopisu z dne 18. februarja 2004 o sprožitvi formalne preiskave, da se v tem primeru ne uporablja nobena od izjem iz člena 87(2) in (3) Pogodbe, po kateri državna pomoč lahko velja za združljivo s skupnim trgom. Komisija tudi ni odkrila nobenih drugih elementov, ki bi lahko spodbijali ta sklep.

41. Obravnavane ugodnosti niso povezane z nikakršnimi stroški ali pa so povezane s stroški, ki niso upravičeni do pomoči po uredbi o skupinskih izjemah ali smernicah Skupnosti.

42. Izjeme iz člena 87(2) Pogodbe, ki zadevajo pomoč socialnega značaja, dodeljeno posameznim porabnikom, pomoč za popravo škode po naravnih nesrečah ali izjemnih dogodkih in pomoč, dodeljeno posameznim območjem Zvezne republike Nemčije, se v tem primeru ne uporabljajo.

43. Program tudi ni upravičen do izjeme, ki jo dopušča člen 87(3)(a) Pogodbe za pomoč za spodbujanje gospodarskega razvoja območij, kjer je življenjska raven izjemno nizka ali kjer je visoka brezposelnost, saj se zadevni ukrep uporablja za vso Italijo in ne samo za območja države iz člena 87(3)(a). Končno, ne zdi se, da bi program kakor koli pripomogel k razvoju takšnih območij.

44. Enako se program ne more obravnavati, kot da je pomemben projekt v skupnem evropskem interesu ali da odpravlja resne motnje v italijanskem gospodarstvu, kot predvideva člen 87(3)(b) Pogodbe; niti si ne prizadeva za ohranjanje kulture in kulturne dediščine, kot predvideva člen 87(3)(d) Pogodbe.

45. Končno je treba zadevni program preučiti v zvezi s členom 87(3)(c) Pogodbe. Ta člen predvideva odobritev pomoči za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij, kadar takšna pomoč ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi. Davčne ugodnosti, ki jih omogoča program, niso povezane z določenimi naložbami, odpiranjem delovnih mest ali določenimi projekti. Gre preprosto za znižanje stroškov, ki bi jih zadevna podjetja sicer imela pri poslovanju, zato je ugodnosti treba obravnavati kot državno pomoč za tekoče poslovanje, ki pa ni združljiva s skupnim trgom.

VI **SKLEPI**

46. Komisija sklene, da so davčne spodbude, dodeljene po tem ukrepu, državna pomoč za tekoče poslovanje in niso upravičene do nobene izjeme pri splošni prepovedi takšne pomoči in so zato nezdružljive s skupnim trgom. Komisija tudi ugotavlja, da je Italija zadevni ukrep izvedla v nasprotju z zakonom.

47. Če je nezakonito dodeljena državna pomoč nezdružljiva s skupnim trgom, je samoumevna posledica takšne ugotovitve, da morajo upravičenci pomoč vrniti. Z vračilom pomoči se poskuša čim bolj ponovno vzpostaviti položaj, ki je obstajal pred dodelitvijo pomoči.

48. Čeprav se je v tem primeru postopek končal kmalu po koncu prvega davčnega leta uporabe programa, torej preden so upravičenci plačali davke, Komisija ne more izključiti možnosti, da so nekatera podjetja mogoče že imela ugodnosti od pomoči, na primer v obliki znižanih predplačil davkov za tekoče davčno leto.

49. Komisija ugotavlja, da so italijanski organi po sprožitvi formalne preiskave javno opozorili potencialne upravičence programa na morebitne posledice, če bi Komisija ugotovila, da gre pri zadevnem ukrepu za pomoč, ki je nezdružljiva s skupnim trgom. Komisija kljub temu meni, da je treba povrniti vsako pomoč, ki je bila na voljo upravičencem.

50. Zato bi morali od Italije zahtevati, da morebitnim upravičencem po programu v dveh mesecih po uradnem obvestilu o tej odločbi naroči, naj povrnejo pomoč vključno z obrestmi, izračunanimi v skladu s poglavjem V Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004 z dne 21. aprila 2004 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES ([9]). Zlasti tam, kjer je bila pomoč že dodeljena v obliki znižanja plačil davkov za tekoče davčno leto, mora Italija pobrati ves davek prek končnega načrtovanega plačila za leto 2004. Vsekakor morajo biti sredstva popolnoma vrnjena najpozneje do konca prvega davčnega leta po datumu uradnega obvestila o tej odločbi.

51. Od Italije bi morali zahtevati, da Komisiji pošlje potrebne podatke, ki zajemajo seznam zadevnih upravičencev in iz katerih so jasno razvidni načrtovani in že sprejeti ukrepi za zagotovitev takojšnjega in učinkovitega vračila nezakonite državne pomoči. Treba bi jo bilo tudi pozvati, da Komisiji v dveh mesecih po uradnem obvestilu o tej odločbi posreduje vse dokumente, ki dokazujejo, da so se proti upravičencem nezakonite pomoči začeli postopki za vračilo.

52. Ta odločba se nanaša na sam program in jo je treba izpolniti takoj, vključno z vračilom pomoči, dodeljene po programu. Vendar ne vpliva na možnost, da se vsa ali del pomoči, dodeljene v posameznih primerih, lahko obravnava kot združljiva, zlasti v skladu s členom 5(b) Uredbe o skupinskih izjemah za pomoč malim in srednje velikim podjetjem –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Program državnih pomoči v obliki davčnih spodbud za družbe, ki so dobile dovoljenje za vključitev na organizirani evropski trg, predviden v členih 1(1)(d) in 11 Zakonskega odloka št. 269 z dne 30. septembra 2003, ki ga je Italija uresničila, ni združljiv s skupnim trgom.

Člen 2

Italija na dan uradnega obvestila o tej odločbi ukine program pomoči iz člena 1 z začetkom veljavnosti od tekočega davčnega leta.

Člen 3

1. Italija sprejme vse potrebne ukrepe, da od upravičencev dobi povrnjeno pomoč iz člena 1, ki so jo dobili nezakonito.

2. Povračilo se izvede nemudoma in v skladu s postopki nacionalnega prava pod pogojem, da omogočajo takojšnjo in učinkovito izvedbo odločbe.

3. Vračilo se opravi čim prej. Zlasti tam, kjer je bila pomoč že dodeljena v obliki znižanja delnega plačila davkov za tekoče davčno leto, Italija pobere ves davek prek končnega načrtovanega plačila za leto 2004. V vseh drugih primerih Italija dobi nazaj davek, ki bi ga morala pobrati, najpozneje do konca tekočega davčnega leta na dan uradnega obvestila o tej odločbi.

4. Na pomoč, ki jo je treba vrniti, tečejo obresti, in sicer od dneva, ko je bila prvič na voljo upravičencu, do njenega dejanskega vračila.

5. Obresti se izračunajo v skladu s poglavjem V Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004.

6. V dveh mesecih po dnevu uradnega obvestila o tej odločbi Italija naroči vsem upravičencem pomoči iz člena 1, naj vrnejo nezakonito pridobljeno pomoč, vključno z obrestmi.

Člen 4

V dveh mesecih po dnevu uradnega obvestila o tej odločbi Italija obvesti Komisijo o že sprejetih in načrtovanih ukrepih za njeno uresničitev. Te informacije se pošljejo z uporabo vprašalnika v Prilogi 1 k tej odločbi. V enakem časovnem obdobju Italija pošlje vse dokumente, ki dokazujejo, da so se proti upravičencem nezakonite pomoči začeli postopki za vračilo.

Člen 5

Ta odločba je naslovljena na Republiko Italijo.

V Bruslju, 16. marca 2005

Za Komisijo
Neelie KROES
Članica Komisije

([9]) UL L 140, 30.4.2004, str. 1.

PRILOGA

Informacije o izvajanju Odločbe Komisije z dne 16.03.2005 o programu pomoči C8/2004 (prej NN164/2003), ki ga Italija izvaja v korist družb, katerih delnice so začele kotirati na borzi

1. **Skupno število upravičencev in skupni znesek pomoči, ki jo je treba vrniti**

1.1 Prosimo, razložite podrobno, kako boste izračunali, koliko pomoči morajo vrniti posamezni upravičenci

— Glavnica

— Obresti

1.2 Koliko skupaj znaša nezakonito dodeljena pomoč po tem programu, ki jo je treba vrniti (bruto protivrednost pomoči; po … cenah)?

1.3 Koliko je vseh upravičencev, ki morajo vrniti nezakonito dodeljeno pomoč po tem programu?

2. **Že sprejeti in načrtovani ukrepi za vračilo pomoči**

2.1 Prosimo, podrobno opišite, katere ukrepe za zagotovitev takojšnjega in učinkovitega vračila pomoči ste že sprejeli in katere nameravate sprejeti. Prosimo, da navedete tudi pravno podlago za sprejete/načrtovane ukrepe, kjer je to ustrezno.

2.2 Kdaj bo pomoč vrnjena?

3. **Informacije po posameznem upravičencu**

Prosimo, da v spodnji tabeli navedete podrobne podatke o vsakem upravičencu, ki mora vrniti nezakonito dodeljeno pomoč po tem programu.

Identiteta upravičenca	Znesek nezakonito dodeljene pomoči (*) Valuta: …	Vrnjeni zneski (°) Valuta: …

(*) Znesek pomoči, ki jo je imel upravičenec na voljo (v bruto protivrednosti; po … cenah)
(°) Vrnjeni bruto zneski (vključno z obrestmi)